

Regel för internkontroll

Förslag till ny lydelse

Syfte

Syftet med internkontroll är att främja en fungerande ledning av Region Norrbottens verksamheter genom att förebygga och hantera risker, dra fördelar av möjligheter och starka sidor, kontinuerligt utveckla verksamheterna samt utvärdera verksamheternas resultat. Internkontroll är en del av regionens verksamhets- och ekonomistyrning.

Internkontrollarbetet ska säkerställa att följande uppnås:

1. Fastställda mål i budget och verksamhetsplan uppfylls.
2. Tillämpliga lagar, föreskrifter, regler, riktlinjer m.m. följs på ett tillfredsställande sätt.
3. Verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv med väl dokumenterade system och rutiner för styrning.
4. Rättvisande redovisning, tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
5. Skydd mot förluster eller förstörelse av tillgångar.
6. Eliminering eller upptäckt av allvarliga fel.
7. Ge underlag för kontinuerliga förbättringar.

Nuvarande lydelse

Syfte

Syftet med intern kontroll är att främja en fungerande ledning av Region Norrbottens verksamhet genom att förebygga och hantera risker, dra fördelar av möjligheter och starka sidor, kontinuerligt utveckla verksamheten samt utvärdera verksamhetens resultat. Intern kontroll är en del av regionens verksamhets- och ekonomistyrning.

Internkontrollarbetet ska säkerställa att följande uppnås:

1. Fastställda mål i budget och verksamhetsplan uppfylls.
2. Tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m. följs på ett tillfredsställande sätt.
3. Verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv med väl dokumenterade system och rutiner för styrning.
4. Rättvisande redovisning, tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
5. Skydd mot förluster eller förstörelse av tillgångar.
6. Eliminering eller upptäckt av allvarliga fel.
7. Ge underlag för kontinuerliga förbättringar.

Metod

Regionens arbete med internkontroll stödjer sig på den så kallade COSO¹-modellen som är ett ramverk för intern styrning och kontroll.

Egenkontrollen² i de operativa verksamheterna är grundstenen i den interna kontrollen. Egenkontroll innebär en systematisk uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten samt kontroll av att verksamheten bedrivs enligt lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar och rutiner.

Regionens arbete med intern kontroll stödjer sig på den så kallade COSO-modellen som är ett ramverk för intern styrning och kontroll.

Ansvar

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen ansvarar enligt 6 kap. 1, 11 och 12 §§ kommunallagen för att leda och samordna förvaltningen av regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Regionstyrelsens ansvar för internkontrollen regleras i regionstyrelsen reglemente:

---

¹ Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission

² SOFSF 20011:9 från Socialstyrelsen ställer krav på ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete inom vård och omsorg. Där finns bl.a bestämmelser om riskanalys och egenkontroll.

Regionens arbete med intern kontroll stödjer sig på den så kallade COSO³-modellen som är ett ramverk för intern styrning och kontroll.

Ansvar

---

³ Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission

4 § 7 Styrelsen ska ansvara för att se till att det finns en god intern kontroll. I ansvaret ligger att utforma regionövergripande regler och se till att gemensam planering sker. Styrelsen ansvarar för utvecklingen av regionens samlade system för intern kontroll, och i de fall förbättringar behövs, besluta om sådana. Styrelsen ska även informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i divisionerna.

9 § 3 p Styrelsen ska följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna.

Styrelsen ansvarar för att det finns gemensam struktur, system och processer för arbetet med den interna kontrollen. Styrelsen och nämnderna ansvarar dock var för sig för att det finns en tillräcklig intern kontroll i sin verksamhet.

Styrelsen är skyldig att, med utgångspunkt i den egna och andra nämnders uppföljningar, utvärdera regionens samlade system för intern kontroll och i de fall förbättringar behövs, besluta om sådana.

Nämnder

Nämnderna ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Även styrelsen är i kommunallagens mening en nämnd och omfattas således av ovanstående för den verksamhet den har tilldelats av regionfullmäktige.

Nämnderna är skyldiga att årligen rapportera till styrelsen de fel och brister som framkommit i sam

-band med uppföljning av nämndens internkontrollplan samt att rapportera om de åtgärder som vidtagits.

Regiondirektören

Regiondirektören ansvarar för planering och uppföljning av den interna kontrollen inom regionen och för att tillämpningsanvisningar upprättas. Årligen ska en plan för det kommande årets internkontrollmoment redovisas till nämnd/regionstyrelse och minst en gång per år ska resultaten av de utförda internkontrollmomenten rapporteras till nämnd/regionstyrelse.

Divisionscheferna ansvarar för planering och uppföljning av den interna kontrollen inom sin division och för att en systematisk egenkontroll bedrivs. Divisionernas internkontrollplan ska finnas med i divisionsplanen och minst en gång per år ska resultaten av de utförda internkontrollmomenten rapporteras till regiondirektören.

De verksamhetsansvariga cheferna på olika nivåer i organisationen ansvarar för internkontrollen inom sin verksamhet genom att ha bra rutiner för egenkontroll. Det innebär att systematiskt följa upp och utvärdera den egna verksamheten, kontrollera att lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar och rutiner följs samt informera/utbilda övriga medarbetare om dess innebörd. Vidare ska cheferna verka för att de arbetsmetoder som används bidrar till en god internkontroll. Alla identifierade brister ska dokumenteras och rapporteras till överordnad.

Regiondirektören

Regiondirektören ansvarar för planering och uppföljning av den interna kontrollen inom regionen. Regiondirektören har ansvar för att tillämpningsanvisningar upprättas och ska till regionstyrelsen årligen redovisa en plan för det kommande årets internkontrollmoment. Regiondirektören ska minst en gång per år till regionstyrelsen rapportera resultaten av de utförda internkontrollmomenten.

Divisionschefer

Divisionschefen ansvarar för planering och uppföljning av den interna kontrollen inom den egna divisionen. Divisionschefen ska minst en gång per år rapportera resultaten från divisionens utförda internkontrollmoment.

Verksamhetsansvariga

De verksamhetsansvariga cheferna på olika nivåer i organisationen är skyldiga att följa antagna regler och anvisningar om internkontroll samt att informera övriga medarbetare om reglernas och anvisningarnas innebörd. Vidare ska de verka för att de arbetsmetoder som används bidrar till en god internkontroll. Alla brister som hittas via det interna kontrollarbetet ska dokumenteras och rapporteras till överordnad.

Samtliga medarbetare är skyldiga att följa antagna anvisningar och rutiner i sin arbetsutövning. Fel och brister ska omedelbart dokumenteras och rapporteras till närmaste chef.

Risakanalys och internkontrollplan

Internkontrollplan ska årligen upprättas av regionstyrelse, nämnder och divisioner. Internkontrollplaner är sammanställningar av de områden som utifrån riskanalyser har bedömts ska kontrolleras eller följas upp under det kommande året. Riskanalysen ska utföras enligt en gemensam modell som beskrivs i anvisning till denna regel.

Regionstyrelse och nämnder

Regionstyrelsens och nämndernas internkontrollplaner är sammanställningar av de områden som utifrån riskanalys har bedömts ska kontrolleras eller följas upp under det kommande året inom styrelsens/nämndens ansvarsområde. Internkontrollplanen ska antas senast under december månad vid sammanträde i regionstyrelsen och av respektive nämnd. Nämndernas internkontrollplaner ska rapporteras till styrelsen i särskilt ärende.

Medarbetare

Samtliga medarbetare är skyldiga att följa antagna regler och anvisningar i sin arbetsutövning. Fel och brister ska omedelbart dokumenteras och rapporteras till närmaste chef.

Upprättande av internkontrollplan

Internkontrollplan ska upprättas dels på regionövergripande nivå och på divisionsnivå.

Regionövergripande internkontrollplan

Den regionövergripande internkontrollplanen är en sammanställning av de regionövergripande områden som vid en riskbedömning har bedömts ska följas upp särskilt under det kommande året. Riskbedömningen ska utföras enligt en gemensam modell för riskbedömning. Internkontrollplanen ska senast antas vid regionstyrelsens oktobersammanträde.

Riskanalyser ska utföras inom områdena:

1. Strategiska mål

I samband med att regionstyrelsens plan och respektive nämnds plan tas fram ska det göras en analys av hur stor risken är att målen inte kommer att uppnås. Utifrån riskanalysen ska åtgärder, aktiviteter, uppdrag eller internkontrollmoment identifieras som ska utföras i syfte att förbättra möjligheten att uppnå målen.

2. Lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar, rutiner rapportering, verkställighet och etik

Riskanalysen handlar om att bedöma områdena :

- Efterlevnad av lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar och rutiner
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Verkställighet av beslut
- Etik, korruption och oegentligheter
- IT-system

I riskanalysen ingår att identifiera risker och bedöma resultatet av verksamheternas utförda egenkontroller för att minimera riskerna. Baserat på riskanalysen identifieras inom vilka områden internkontrollmoment behöver utföras. Internkontrollmomenten tas upp i internkontrollplanen.

Den regionövergripande internkontrollplanen innehåller kontrollmoment inom områdena:

1. Strategiska mål

I samband med att regionstyrelsens plan tas fram ska det göras en bedömning av hur stor risken är att målen inte uppnås. Utifrån riskbedömningen tas områden fram som leder till särskild uppföljning, uppdrag eller internkontrollmoment.

2. Lagar, riktlinjer, rapportering och verkställighet

Riskinventering och riskbedömning görs i regiondirektörens stab. Utifrån riskbedömningen väljs kontrollmoment som läggs in i regionstyrelsens internkontrollplan. Kontrollmomenten ska vara inom områdena:

- Efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer mm
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Verkställighet av beslut

Kontrollmomenten genomförs av regiondirektörens stab eller av divisionerna.

Divisionerna

Divisionens internkontrollplan är en sammanställning av de områden som utifrån divisionens riskanalys har bedömts ska kontrolleras eller följas upp under det kommande året. Internkontrollplanen ska finnas med i respektive divisionsplan och minst en gång per år ska resultaten av de utförda internkontrollmomenten rapporteras till regiondirektören.

Risikanalys ska utföras inom områdena:

1. Divisionens mål

I samband med att divisionsplanen tas fram ska en analys göras av risken att målen inte kommer att uppnås. Utifrån riskanalysen identifieras åtgärder, aktiviteter, uppdrag eller internkontrollmoment som ska utföras i syfte att förbättra möjligheten att uppnå målen.

2. Divisionens processer

Risikanalysen handlar om att bedöma verksamhetens processer utifrån:

- Efterlevnad av lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar och rutiner

I riskanalysen ingår att identifiera risker och bedöma resultatet av verksamheternas utförda egenkontroller för att minimera riskerna. Baserat på riskanalysen identifieras inom vilka områden internkontrollmoment behöver utföras. Internkontrollmomenten tas upp i internkontrollplanen.

Divisionens internkontrollplan

Divisionens internkontrollplan är en sammanställning av de kontrollområden som vid en riskbedömning har bedömts ska följas upp särskilt under det kommande året. Riskbedömningen ska utföras enligt den gemensamma metoden för riskbedömning. Divisionernas internkontrollplan ska finnas med i divisionsplanen och redovisas i regiondirektörens rapport i februari.

Divisionernas internkontrollplaner innehåller kontrollmoment inom områdena:

1. Divisionens mål

I samband med att divisionsplanen tas fram ska det göras en bedömning av hur stor risken är att målen inte uppnås. Utifrån riskbedömningen tas områden fram som leder till särskild uppföljning, uppdrag eller internkontrollmoment.

2. Divisionens processer

Divisionernas ska ta fram egna kontrollmoment med utgångspunkt från verksamheternas processer/områden. Kontrollmomenten ska tas fram genom en riskinventering och riskbedömning.

3. **Lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar, rutiner rapportering, verkställighet och etik**

Riskanalysen handlar om att bedöma områdena:

- Efterlevnad av lagar, förordningar, regler, riktlinjer, anvisningar och rutiner
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Verkställighet av beslut
- Etik, korruption och oegentligheter
- IT-system

I riskanalysen ingår att identifiera risker och bedöma resultatet av verksamheternas utförda egenkontroller för att minimera riskerna. Baserat på riskanalysen identifieras inom vilka områden internkontrollmoment behöver utföras. Internkontrollmomenten tas upp i internkontrollplanen.

Uppföljning och rapportering av internkontrollplan

Regiondirektören ska till regionstyrelsen senast vid mars månads utgång i redogöra för resultaten av föregående års internkontrollmoment samt de eventuella förbättringsåtgärder som vidtagits eller planeras. Uppföljningen av nämndernas utförda internkontrollmoment ska dessförinnan ha redovisats i respektive nämnd.

Uppföljning av åtgärder, aktiviteter eller uppdrag som tagits fram för att uppnå de strategiska målen eller divisionens mål, ska göras i divisionernas delårs-/årsrapporter

Uppföljning och rapportering av internkontroll

Regiondirektören ska till regionstyrelsen senast vid mars månads utgång i redogöra för resultaten av föregående års internkontrollmoment samt de eventuella förbättringsåtgärder som vidtagits eller planeras.

Rapportering av särskild uppföljning, uppdrag mm utifrån de strategiska målen eller divisionens mål görs i divisionernas delårs-/årsrapporter.